

dr hab. Michał Sarnowski,
em. prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

OCENA
dorobku naukowego oraz osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych
dr Urszuli P a t o c k i e j-S i g ł o w y
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
przygotowana dla Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

Przedstawiony mi do zaopiniowania w ramach postępowania habilitacyjnego dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny Pani dr Urszuli Patockiej-Sigłowej z Instytutu Rusycystyki i Studiów Wschodnich Uniwersytetu Gdańskiego obejmuje kilkanaście publikacji (w tym 1 praca zwarta). Można zatem uznać, że pod względem ilościowym jest to dorobek spełniający zwyczajowe normy związane z tego typu przewodami. Dla dokonania oceny dorobku Habilitantka zaproponowała tekst rozprawy habilitacyjnej oraz zestaw kserokopii 14 artykułów. Do tego dołączyła obszerny *Autoreferat; Wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informację o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki*, a także *Wykaz załączonych publikacji*. Przekazane recenzentom informacje i materiały zostały przygotowane sumiennie, a materiał publikacyjny został dobrany starannie. Wszystko to jest w mojej opinii reprezentatywne i daje wystarczającą podstawę do całościowej oceny dokonań Habilitantki. Chcę podkreślić jakość i precyzję przedstawionego *Autoreferatu*, który może być potraktowany jako autorski przewodnik i komentarz do własnego dorobku naukowego.

1. Sylwetka Habilitantki

Pani dr Urszula Patocka-Sigłowa jest absolwentką rusycystyki gdańskiej oraz ekonomii na tymże uniwersytecie (odpowiednio: 1995 oraz 1999). Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa uzyskała na Uniwersytecie Gdańskim w r. 2003. Zaraz po ukończeniu studiów podjęła pracę na macierzystej uczelni (początkowo jako asystent w Instytucie Filologii Słowiańskiej, a następnie, po uzyskaniu stopnia doktora, jako adiunkt w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich). Dodatkowo w latach 2003-2012 pracowała jako wykładowca w Sopockiej Szkole Wyższej. Praca doktorska *Problemy przekładu wybranej terminologii Unii Europejskiej (na podstawie dokumentów w języku polskim, rosyjskim i angielskim)*, (promotor: prof. Janina Bartoszevska) została obroniona w r. 2003 na Uniwersytecie Gdańskim.

Na dorobek naukowy dr Urszuli Patockiej-Sigłowej składają się: 1 praca zwarta (rozprawa habilitacyjna), a także 21 wypowiedzi naukowych, stanowiących artykuły i rozdziały w monografiach. Do tej liczby należy również dodać 3 pozycje stanowiące publikacje „inne” oraz 6 prac będących aktualnie w trakcie procesu wydawniczego. W geografii publikacji Habilitantki przeważają publikacje w ośrodkach polskich (Gdańsk, Rzeszów, Warszawa, Łódź, Lublin) ale zauważalne wśród nich są prace opublikowane w wyspecjalizowanych wydawnictwach rosyjskich (Kaliningrad, Barnauł, Irkuck, Woroneż). Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na artykuły i rozdziały w monografiach ogłoszone przez Habilitantkę w Wydawnictwie Uniwersytetu Gdańskiego, a także liczne prace i działania redakcyjne na rzecz tej oficyny, pokazujące Jej silne związki z macierzystą uczelnią.

Kilka swoich publikacji dr Patocka-Sigłowy wydała drukiem w tzw. „wysoko punktowanych czasopismach” prezentujących wysoki poziom naukowy i redakcyjny („Przegląd Rusycystyczny” oraz „Russian Linguistic Bulletin”; łącznie 4 pozycje). Publikacje na łamach tych ważnych i cenionych czasopism, a także aktywny udział (wygłaszane referaty) w 18 konferencjach naukowych pozwalają domniemywać, że Habilitantka nie pozostaje w językoznawstwie polskim badaczem anonimowym i bierze czynny udział w jednym z nurtów dyskursu naukowego swojego środowiska (językoznawstwo rusycystyczne zorientowane na badanie języka polityki).

Konkludując prezentację Kandydatki do drugiego stopnia naukowego i wstępną ocenę Jej twórczości naukowej, chcę podkreślić, że dr Patocka-Sigłowy posiada dorobek dostateczny ilościowo, w którym językoznawstwo splata się z narracją politologiczną. Dorobek ten jest oparty na dobrych podstawach materiałowych i wnikliwej obserwacji sytuacji społeczno-politycznej Federacji Rosyjskiej, jest dojrzały intelektualnie i podany został dobrym językiem naukowym, wykazuje spójność teoretyczną i metodologiczną.

2. Dorobek dydaktyczny i organizacyjny

Habilitantka jest aktualnie zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich Uniwersytetu Gdańskiego, gdzie prowadziła i prowadzi szereg różnorodnych rusycystycznych zajęć specjalistycznych w ramach filologii rosyjskiej, a także i na innych specjalnościach realizowanych na tamtejszym Wydziale Filologicznym (rosjoznawstwo, sinologia, skandynawistyka, studia bałkańskie i studia wschodnie). Wypromowała 35 magistrów filologii rosyjskiej oraz ponad 100 licencjatów tej filologii (to ważne etapy zdobywania doświadczenia dydaktycznego); aktywnie recenzuje prace dyplomowe studentów swojego wydziału. Opiekowała się Kołem Naukowym, a aktualnie nadzoruje sprawy praktyk studenckich. Za aktywność organizacyjną oraz osiągnięcia dydaktyczne była wielokrotnie nagradzana przez Rektora Uniwersytetu Gdańskiego. Od czerwca 2018 r. pełni funkcję promotora pomocniczego w otwartym na Wydziale Filologicznym UG przewodzie doktorskim mgr Marty Noińskiej. Jest członkiem Rady Instytutu, Rady Wydziału Filologicznego oraz Senatu Uniwersytetu Gdańskiego (pracuje w kilku komisjach senackich). Ważnym i godnym odnotowania polem działalności dr Urszuli Patockiej-Sigłowy jest popularyzacja nauki w środowiskach młodzieżowych i szkolnych, a także działalność ekspercka oraz programowa.

3. Dorobek naukowy

W postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego najważniejsza jest ocena dorobku naukowego kandydata. Habilitantka przedstawiła recenzentom do oceny (oprócz monografii, o której dalej) zespół 14 artykułów opublikowanych w latach 2011-2019. Ta grupa „artykułowych” publikacji dr Patockiej-Sigłowy nie może zostać pominięta w ocenie ze względu na ich charakter i stale mieszający się w tych opracowaniach pierwiastek politologiczny i językoznawczy.

W korpusie owych 14 publikacji wyraźnie zarysowuje się kilka ciągów tematycznych, które przeplatają się i w jakichś wymiarach obecne są w różnych opracowaniach. Pierwsze i najważniejsze pole badawcze, które wyznaczyło i nadal wyznacza podstawowy ciąg dociekań Habilitantki, to problematyka genologiczna (gatunki wystąpień politycznych prezydenta Rosji (teksty: [1]¹ i [10]) oraz grupka prac analizujących zwyczaje językowe prezydenta Rosji w wystąpieniach publicznych (teksty: [4], [7], [8]). Konceptualnie związane

---

¹ Tu i dalej w kwadratowych nawiasach numery prac zamieszczonych w *Wykazie załączonych publikacji*.

są z nimi artykuły badające strategie konwersacyjne w dialogu i w wystąpieniach o charakterze politycznym (teksty: [5] i [6]). Dokonując oceny tych opracowań muszę stwierdzić, że w większości tych tekstów obserwujemy wyraźne zachwianie proporcji między wypowiedzią politologiczną, a wypowiedzią dotyczącą lingwistyki. Również niejęzykoznawczy charakter (i przez to bardzo trudny do oceny dla potrzeb aktualnego postępowania habilitacyjnego) mają opracowania dr Patockiej-Sigłowej podejmujące temat wizerunku prezydenta Rosji (i innych polityków rosyjskich) na łamach polskich tygodników opiniotwórczych oraz np. w przestrzeni Internetu (Facebook) (teksty: [2], [3] i [9]). Takie same wątpliwości piszącego te słowa budzi tekst [11] zestawiający organizację i przebieg kampanii prezydenckiej w Rosji i USA w aspekcie marketingu politycznego, a także dwa inne teksty, gdzie jeden referuje poglądy S. Ławrowa na temat Polski [13], a drugi jest krytycznym przeglądem wydawanych drukiem biografii politycznej aktualnego prezydenta FR [12]. Na tym tle pozytywnie (ze względu na aspekt lingwistyczny) wyróżnia się artykuł [14] poświęcony środkiem eksplikacji oceny w języku S. Ławrowa. Niestety, w niniejszej ocenie nie może on być wzięty pod uwagę ze względu na to, został napisany we współautorstwie, a Habilitantka do dokumentacji nie dołączyła oświadczenia o swoim procentowym udziale w tej pracy.

4. Rozprawa habilitacyjna

Jako najważniejsze indywidualne osiągnięcie naukowe (o którym w odniesieniu do habilitacji jest mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym) dr Urszula Patocka-Sigłowa przedstawiła monografię *Komunikowanie polityczne w Rosji. Specyfika dyskursu prezydenckiego* (Gdańsk 2019, ss. 443).

Przedmiotem swoich rozważań i dociekań w rozprawie habilitacyjnej dr Patocka-Sigłowa uczyniła opis niektórych aspektów komunikowania politycznego w Rosji ze szczególnym wyakcentowaniem specyfiki dyskursu prezydenckiego w tym kraju, gdyż w ocenie Habilitantki ten segment języka polityki rosyjskiej nieczęsto stanowi obiekt analiz i dociekań w Polsce. Fakt ten w Jej mniemaniu otwiera określone możliwości nowatorskich badań.

Książka habilitacyjna dr U. Patockiej-Sigłowej składa się z dwóch części: zasadniczej (merytorycznej) oraz materiałowej (technicznej). W części zasadniczej znajdujemy *Wstęp*, 4 rozdziały szczegółowe oraz *Zakończenie*, a w części materiałowej - 3 *Aneksy* (*Prezydenckie orędzia noworoczne; Prezydenckie orędzia inauguracyjne* oraz zestawienie *Główne tematy corocznych orędzi prezydenckich do Zgromadzenia Federalnego*), a także niezbędny w pracach naukowych aparat redakcyjny (*Bibliografia, Spis tabel, Spis wykresów* oraz *Indeks osób*). Taka kompozycja pracy jest, w mojej ocenie, prawidłowa i zwarta. Prosta i nieskomplikowana struktura książki jest jej atutem.

Dominującą cechą ZASADNICZEJ CZĘŚCI rozprawy jest ekspozycyjność wielu jej części, a także obszerna narracja politologiczna, która miejscami ściąga się z analizą lingwistyczną o dominację w wywodzie oraz o charakter i wymowę rozdziału.

Wstęp stanowiący (jak zawsze) ekspozycję całości rozprawy (w tym przesłanki ideowe postępowania badawczego) zawiera szereg ważnych informacji pokazujących narodzenie się idei badań Autorki nad komunikacją polityczną w Rosji oraz sięgnięcie do form i postaci ważnych wystąpień prezydenta; określone zostały zadania, jakie przed monografią postawiono: „Książka jest próbą ukazania rosyjskiej prezydentury przez pryzmat procesu komunikacji”; „cel starano się osiągnąć poprzez analizę rosyjskiego dyskursu prezydenckiego” (s. 8). Dyskurs polityczny (a takim bez wątpienia jest dyskurs prezydencki), stanowiąc kategorię interdyscyplinarną, sytuuje się na pograniczu wielu nauk,

w tym, co dla Autorki jest najważniejsze, również nauk bardziej lub mniej związanych z lingwistyką. Fakty te dają merytoryczną podstawę do podjęcia tematu habilitacji, a zorientowanie na dyskurs polityczny w Rosji (i miejsce dyskursu prezydenckiego), a także doprecyzowanie zadań stawianych przed opracowaniem (charakterystyka gatunków dyskursu prezydenckiego) wynikają z Autorskiego przekonania, że „Rosyjski dyskurs polityczny, a przede wszystkim dyskurs prezydencki, nie należą do tematów często podejmowanych przez polskich badaczy. [...] niniejsze opracowanie może w niewielkim chociaż stopniu uzupełnić tę lukę w polskich badaniach nad rosyjskim dyskursem prezydenckim” (s. 9).

Rozdział I (*Badania nad komunikowaniem politycznym – przegląd zagadnień, s. 13-37*) jest skoncentrowany na prezentacji polskich i rosyjskich (oraz niektórych zachodnich) ustaleń w zakresie pojęć i kategorii, które znalazły się w tytule i przedmiocie całej rozprawy. Chodzi o komunikowanie polityczne i nakreślenie jego związków z medioznawstwem, prawoznawstwem i socjologią oraz politykolingwistyką (język polityki), a także o różne perspektywy refleksji nad tym fenomenem badawczym. Za szczególnie istotną uważam zadeklarowaną postawę Autorki, że „w pracy dominować będzie językoznawcze ujęcie komunikowania politycznego, wzbogacone głównie elementami politologicznymi i społecznymi” (s. 23). Taka językoznawcza deklaracja Badaczki ma dla piszącego te słowa wartość zasadniczą, decydującą o ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie „językoznawstwo”. Główną częścią tego rozdziału jest udany przegląd badań nad komunikowaniem politycznym w Polsce i w Rosji (s. 23-37). Stanowi on zestawienie prac (z podziałem na część polską i rosyjską), które, szczególnie w części rosyjskiej, mają jakikolwiek związek z problematyką podjętą w rozprawie. I chociaż Pani Habilitantka nie ukrywa, że zaproponowany „podział tematów badawczych” (s. 27) jest zbliżony do podziału proponowanego przez rosyjskiego badacza A. Czudinowa, to i tak zawartość tej części opracowania swoją szczegółowością, dokładnością i skrupulatnością robi pozytywne wrażenie. Cel dokonanego przeglądu zostaje osiągnięty, gdyż Autorka z pełnym przekonaniem może skonstatować, że „niniejsze opracowanie, poświęcone charakterystyce wybranych gatunków rosyjskiego dyskursu prezydenckiego, w całości wpisuje się w prowadzone w obu krajach badania komunikowania politycznego” (s. 37) i, jak można wnioskować, stworzy ewentualne perspektywy badawcze: „[opracowanie] Dodatkowo uzupełnia [...] dotychczasowe ustalenia na tym gruncie o problematykę istotną zarówno z punktu widzenia polskiego społeczeństwa, jak i mediów oraz polityków – tematykę, której opanowanie pozwala na lepsze zrozumienie zawartości i kształtu komunikatów przekazywanych przez rosyjskich prezydentów” (s. 37).

Rozdział II (*Prawne, społeczno-historyczne i psychologiczne aspekty władzy prezydenckiej w Federacji Rosyjskiej, s. 38-68*) znalazł się poza obrębem mojej oceny, gdyż nie dostrzegam w nim wątków językoznawczych, chociaż doceniam potrzebę oraz zasadność włączenia go do rozprawy.

Z kolei **rozdział III** (*Dyskurs – tekst – gatunek, s. 69-18*) jest dla rozprawy ze względu na wagę poruszanych spraw kluczowy. Jest to bardzo „gęsty” tekst o charakterze esencjonalnym, gdyż stanowi szeroką ekspozycję stanu badań i wypowiedzi wielu językoznawców w dziedzinie szeroko rozumianej lingwistyki politycznej (języka polityki). Rozdział ten zbudowany został z czterech podrozdziałów, które odpowiadają tematowi badań i dyskusji w tym obszarze.

Podrozdział pierwszy dotyczy określenia i doprecyzowania przedmiotu badań lingwistyki politycznej (lub politolingwistyki, jak chce Autorka) i zawiera prezentację poglądów badaczy polskich i rosyjskich, z której wynika jednoznacznie, że terminologia w

tym zakresie (zarówno po stronie polskiej, jak i rosyjskiej) nie jest stabilna, a i same przesłanki wyodrębniania języka polityki jako autonomicznego fenomenu badań wymagają jeszcze doprecyzowania. Z taką oceną sytuacji w tym zakresie należy się zgodzić. W podrozdziale drugim Habilitantka podejmuje zagadnienie definiowania tekstu politycznego i dyskursu politycznego i w tym celu znów przeprowadza czytelnika po zawiłościach labiryntu propozycji terminologicznych i konceptualnych. Zadanie nie jest łatwe, ale dzięki znajomości omawianej problematyki dr U. Patocka-Sigłowy wybiera takie definicje, które będą przydatne w Jej postępowaniu badawczym. Z kolei podrozdział trzeci poświęcono przeglądowi klasyfikacji gatunkowej tekstów politycznych. Prezentując poglądy wielu badaczy (ważne, że nie tylko rosyjskich, ale również i polskich) Pani Habilitantka doprecyzowuje i formułuje swoje stanowisko w tym zakresie. Będzie to przydatne dla potrzeb własnego postępowania badawczego, tzn. zapowiadanego opracowania gatunków komunikowania prezydenckiego (s.87). Czwarty podrozdział opisuje metodologię gatunkowej analizy rosyjskiego dyskursu prezydenckiego. Analiza gatunkowa takiego właśnie dyskursu w Rosji stanowi, jak już o tym była mowa, naczelne zadanie badawcze, które dr U. Patocka-Sigłowy postawiła w swojej rozprawie. W tej niezwykle nasyconej i skondensowanej części rozdziału przywołuje różne schematy analizy, wymienia, charakteryzuje i ocenia stosowane strategie i taktyki, a także stosowane środki lingwopragmatyczne. Habilitantka sprawnie porusza się po tym obszarze badawczym, doskonale zna literaturę przedmiotu, umiejętnie wybiera te koncepcje i stanowiska badawcze, które będą przydatne w zaplanowanych działaniach badawczych (charakterystyka gatunkowa rosyjskiego dyskursu prezydenckiego).

Rozdział ten, podobnie jak i wcześniejszy rozdział I, realizują sygnalizowaną wcześniej ekspozycyjność pracy dr Patockiej-Sigłowy, gdyż oba mają charakter przeglądowy i poprzez to *stricte* teoretyczny. Prezentują one odczytanie, wiedzę i poglądy Autorki na stosowane pojęcia i świadomość badawczą. Mówią o znajomości problematyki, a przedstawione szczegółowe prace tworzą Jej zaplecze konceptualne oraz narracyjne i dzięki którym będzie prezentowała (w dalszych partiach swojego wywodu) własną platformę teoretyczną, badawczą i interpretacyjną. Z lektury tych rozdziałów przebija dobra orientacja dr U. Patockiej-Sigłowy w zagadnieniach języka polityki, szczegółowe znanstwo problematyki i umiejętności interpretacyjne, gdyż za każdym razem przedstawia Ona „fotograficzną koncentrację” poglądów poszczególnych badaczy zawartych w przywoływanych i omawianych pracach. A układ owych związków i zależności jest rzeczywiście bardzo skomplikowany (by nie rzecz: zagnatwany)

Rozdział IV (*Specyfika gatunkowa rosyjskiego dyskursu prezydenckiego*, ss. 129-255) stanowi prezentację badań własnych Autorki w zakresie genologii wystąpień prezydenckich. W osobnych sekwencjach zostały wymodelowane gatunki wystąpień prezydenckich w zależności od ich „przeznaczenia”: orędzia inauguracyjne, orędzia noworoczne, orędzia do Zgromadzenia Federalnego oraz tzw. telemosty. W swoich ustaleniach Pani Habilitantka opiera się, co prawda, na ogólnie znanych wzorcach gatunkowych (co jest oczywistością), ale, co szczególnie ważne i istotne, modyfikuje je, uwzględniając szereg szczegółowych parametrów komunikacyjnych determinujących specyfikę, niepowtarzalność i odmienności analizowanych gatunków. Szczegółowa analiza kontekstowa i sytuacyjna oparta na dobrym warsztacie badawczym pozwoliła dr Patockiej-Sigłowy na stworzenie wieloaspektowej typologii czterech gatunków dyskursu prezydenckiego w Rosji opartej na 10 różnorodnych wyznacznikach gatunkowych (por. tabela 6, s. 259).

Dotkliwą wadą rozdziału jest obecność w nim długich autorskich komentarzy do wypowiedzi prezydenta i różnorodnych objaśnień, które nie mają, co prawda, wymiaru lingwistycznego, ale linii komentarza językoznawczego (na szczęście!) nie zaciemniają.

Jednak, niezależnie od tego, jako recenzent w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego akceptuję zastosowaną narrację oraz przeprowadzone przez Autorkę postępowanie badawcze (jest ono oparte na doskonałej znajomości problematyki genologii politycznej) i, rzecz oczywista, aprobuję osiągnięte wyniki. Stanowią one nową (i inną) jakość i wartość w polskiej językoznawczej dyskusji w zakresie komunikowania politycznego.

Dla pełni prezentacji i oceny rozprawy chcę wskazać na dobrze napisane *Zakończenie*, które w przedstawionej postaci spełnia wymogi gatunkowe, gdyż nie jest mechanicznym powtórzeniem konkluzji i podsumowań poszczególnych partii książki (z jakimi do czynienia mamy nader często), lecz stanowi samodzielną rozprawę, która nie tylko precyzyjnie rekapitułuje całość monografii, lecz również zawiera szereg interesujących myśli, które mogą stać się punktem wyjścia do dalszych rozważań i badań.

Jako ważny walor rozprawy należy odnotować, że zawiera ona obszerną CZĘŚĆ MATERIAŁOWĄ (techniczną), w której znalazły się ważne materiały źródłowe obrazujące charakter rosyjskiego dyskursu prezydenckiego, a także rozbudowany segment zatytułowany *Główne tematy corocznych orędzi prezydenckich do Zgromadzenia Federalnego* (ss. 286-404). Segment ten, co oczywiste, znalazł się poza oglądem *stricte* lingwistycznym, ale jego obecność w rozprawie wydaje się uzasadniona ze względu na politologiczne aspiracje Autorki.

Wartości rozprawy Patockiej-Sigłowy nie da się przecenić. Uważam, że ze względu na samą problematykę, na wskazane materiały źródłowe, jej założoną interdyscyplinarność z akcentem na językoznawstwo, a także prezentację i interpretację mało znanych w Polsce rosyjskich opracowań i poglądów, stanowi ona opracowanie, które może wywołać zainteresowanie naukowców, zarówno językoznawców, jak i politologów.

Dr Patocka-Sigłowy proponuje studium politologiczno-językoznawcze nad istotą, specyfiką, charakterem i rozmachem dialogu politycznego prezydenta FR z obywatelami swojego kraju oraz ze światem zewnętrznym. Wymodelowanie gatunków prezydenckiego dyskursu we współczesnej Rosji (może w takim celu niezbędny był Jej rozbudowany komentarz politologiczny?) stanowi osiągnięcie naukowe dr Urszuli Patockiej-Sigłowy, które, w mojej opinii, otwiera Jej drogę do drugiego stopnia naukowego. Zaprezentowana w rozdziałach referujących oraz analitycznym dyscyplina badawcza i konsekwencja postępowania badawczego dobrze ilustrują twórcze nastawienie Autorki do tematu oraz materiału. Stale dąży Ona do bardzo szczegółowego, drobiazgowego naświetlania składowych sytuacji komunikacyjnej (i wszelkich odniesień przedmiotowych i kontekstualnych), co, jak się wydaje, w Jej przekonaniu gwarantuje możliwie najbardziej skrupulatną rekonstrukcję obranych do opisu naukowego gatunków politycznych wystąpień prezydentów FR. Jako oficjalny recenzent akceptuję taką postawę teoretyczną i narracyjną Autorki, a także stwierdzam, że mamy do czynienia z rozprawą naukowo udaną, starannie, wnikliwie i szczegółowo udokumentowaną, posiadającą niewątpliwe walory poznawcze i metodologiczne.

Po przedstawieniu książki habilitacyjnej, opisie jej architektury, niektórych założeń i przeglądu osiągniętych wyników, a także odniesień do szerszego kontekstu badawczego recenzent staje przed koniecznością oceny wartości naukowej omówionej całości. Czy praca wskazana jako najważniejsze indywidualne osiągnięcie naukowe kandydata do stopnia jest dokonaniem habilitacyjnym i czy – w opinii recenzenta - stanowi „znaczący wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej”?

Moja odpowiedź brzmi: **stanowi**.

Można orzec, że monografia habilitacyjna dr Urszuli Patockiej-Sigłowy jako dokonanie naukowe ma pewne znaczenie dla językoznawstwa dlatego, że z powodzeniem wprowadza rozważania o gatunkowej specyfice rosyjskiego dyskursu prezydenckiego na warsztat badawczy polskiej rusycystyki językoznawczej; rozstrzyga wiele zagadnień szczegółowych i zarysowuje nowe horyzonty badawcze w tym zakresie.

Wedle zapisów *Ustawy* rozprawa habilitacyjna powinna stanowić (jak to już wspomniałem) „znacznym wkładem autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej” (*Ustawa o stopniach i tytułach naukowych*, art. 17, pkt 1; *Ustawa* z 18 marca 2011 nie zmieniła tego wymogu). W moim przekonaniu książka habilitacyjna dr U. Patockiej-Sigłowy, a także Jej dorobek naukowy ten wymóg spełniają, ale w stopniu zaledwie dostatecznym (przewaga narracji politologicznej nad językoznawczą). Inaczej przedstawia się moja ocena Jej działalności dydaktycznej i organizacyjnej. Dr Urszula Patocka-Sigłowy jest uformowaną badaczką, odpowiedzialnym nauczycielem akademickim i pełnowartościową członkinią społeczności akademickiej, podejmującą wszystkie istotne zadania stojące przed jej członkami.

Reasumując, chcę zwrócić uwagę na fakt, że dorobek naukowy dr Urszuli Patockiej-Sigłowy, sytuując się na pograniczu językoznawstwa i politologii, jawi się jako interesujący, wartościowy poznawczo, a stworzony został z dyscypliną oraz troską o formę i jakość. Jest on dowodem ciągłego i wielokierunkowego rozwoju naukowego w zakresie (różnych) teorii i warsztatu Kandydatki do drugiego stopnia naukowego. W mojej ocenie dr Urszula Patocka-Sigłowy jest osobą naukowo dojrzałą i ukształtowaną, która dorosła do samodzielności naukowej.

W ocenie kandydata do habilitacji zwraca się, nie tylko zwyczajowo, uwagę na jego osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne. W obu tych zakresach dokonania dr Urszuli Patockiej-Sigłowy (jak już o tym wspominałem w początkowych partiach niniejszej oceny) na wysoce pozytywną ocenę. Podkreślenia wymaga fakt Jej dużego doświadczenia dydaktycznego wynikającego z wielości i różnorodności zajęć dydaktycznych prowadzonych na uczelni. Godna wreszcie uwagi i wysokiej oceny jest aktywność kandydata do habilitacji w działaniach organizacyjnych różnych jednostek Uniwersytetu Gdańskiego.

4. Konkluzja końcowa

Uwzględniając wszystko to, co wyżej zostało powiedziane, jako oficjalny recenzent w postępowaniu habilitacyjnym dr Urszuli P a t o c k i e j - S i g ł o w y

popieram

Jej starania o przyznanie stopnia naukowego d o k t o r a h a b i l i t o w a n e g o nauk humanistycznych w zakresie j ę z y k o z n a w s t w a.

Wrocław, 12. stycznia 2020r.

dr hab. Michał Sarnowski, em. prof. UW